



การหมุนเวียนงาน (Job Rotation)



กองฝึกอบรม กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย
www.dol.go.th

การหมุนเวียนงาน (Job Rotation)



กองฝึกอบรม กรมที่ดิน
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การหมุนเวียนงาน เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพบุคลากร (Development Tools) ในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นการให้โอกาสบุคลากรได้มีการโยกย้ายไปทำงานอื่น และเรียนรู้งานใหม่ เพื่อลดความจำเจในการทำงาน และยังเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้สู่การปฏิบัติระหว่างกัน

หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึง ความหมายของการหมุนเวียนงาน วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ ประโยชน์ ข้อดีและข้อจำกัดของการหมุนเวียนงาน เพื่อให้ผู้ศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

งานเอกสารวิชาการและพัฒนการเรียนรู้
กองฝึกอบรม กรมที่ดิน

สารบัญ

หน้า

● ความหมายของการหมุนเวียนงาน.....	1
● วัตถุประสงค์ของการหมุนเวียนงาน.....	2
● แนวทางปฏิบัติการหมุนเวียนงาน.....	2
● ประโยชน์ของการหมุนเวียนงาน.....	4
● ข้อดีและข้อจำกัดของการหมุนเวียนงาน.....	6

ภาคผนวก

● แบบฟอร์มการหมุนเวียนงาน.....	9
● ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มการหมุนเวียนงาน.....	11

การหมุนเวียนงาน (Job Rotation)

ความหมายของการหมุนเวียนงาน

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการหมุนเวียนงาน (Job Rotation) ไว้ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2549, 1) กล่าวว่า การหมุนเวียนงานเป็นเครื่องมือของการจัดการความรู้อย่างหนึ่ง ทำให้พนักงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้จากการปฏิบัติระหว่างกัน

ธนิภา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (2552, 1) กล่าวว่า การหมุนเวียนงานเป็นเครื่องมือที่เน้นการเพิ่มมูลค่างาน (Job Value) ให้กับผู้ปฏิบัติงาน ทำให้งานมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งส่วนใหญ่เน้นไปที่การเปลี่ยนงานมากกว่าการเปลี่ยนตำแหน่ง ทั้งนี้ตำแหน่งของงานและผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับยังคงเหมือนเดิม “การหมุนเวียนงาน” เป็นเครื่องมือของการจัดการความรู้อย่างหนึ่ง ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้จากการปฏิบัติระหว่างกัน

อุรารัตน์ แก้วดวงงาม (2553, 1) กล่าวว่า การหมุนเวียนงานเป็นการสับเปลี่ยนหมุนเวียนให้บุคลากรปฏิบัติงานที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลา

กล่าวโดยสรุป การหมุนเวียนงานเป็นการพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ที่กว้างขวางในงานที่หลากหลาย และเป็นการสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาถึงลักษณะงานใหม่ที่ต้องการให้สับเปลี่ยนหมุนเวียนงานกัน อีกทั้งเป็นการช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้เตรียมตัวในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง ก่อนที่จะได้รับผิดชอบงานใหม่ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

● การหมุนเวียนงาน

วัตถุประสงค์ของการหมุนเวียนงาน

จิราพรรณ อินทศิริพงษ์ (2553, 1) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการหมุนเวียนงานไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บุคลากรได้เรียนรู้งานอื่นๆ ในฝ่ายที่รับผิดชอบอยู่
2. ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่กัน
3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

แนวทางปฏิบัติในการหมุนเวียนงาน

1. พิจารณาว่า ลักษณะงานใดมีความสำคัญและควรมีการหมุนเวียนงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้
2. พิจารณาว่า ตำแหน่งงานใดจะสามารถจัดให้มีการหมุนเวียนงานได้
3. ผู้บังคับบัญชากำหนดตัวผู้หมุนเวียนงานและร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในภาพรวมของงานใหม่
4. ดำเนินการหมุนเวียนงานโดยมอบหมายงานใหม่ให้ผู้หมุนเวียนงานรับผิดชอบ
5. กำหนดผู้รับผิดชอบสอนงานในแต่ละตำแหน่งที่จะหมุนเวียนไปตามกำหนดระยะเวลา
6. ประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาในการปฏิบัติงานแต่ละตำแหน่ง เพื่อนำมาสู่การปรับปรุงงาน และหากเป็นลักษณะข้ามสายงานที่มีผู้บังคับบัญชาคนละคนกัน ผู้บังคับบัญชาทั้งสองหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบควรจะต้องตกลงกันก่อน ซึ่งจะเป็นเรื่องของการยินยอมพร้อมใจที่จะให้เจ้าหน้าที่ของงานหนึ่ง หมุนเวียนไปปฏิบัติงานในอีกงานหนึ่ง ตลอดระยะเวลาของการเรียนรู้งานใหม่

7. สรุปผลการเรียนรู้ของผู้หมุนเวียนงาน

สิ่งที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการหมุนเวียนงาน คือ การหมุนเวียนงานไม่ควรทำในลักษณะของการบังคับ แต่ควรอาศัยความยินยอมพร้อมใจเป็นหลัก ทั้งนี้ควรมีการบันทึกการหมุนเวียนงานไว้เป็นหลักฐานพร้อมทั้งลงลายมือชื่อรับรองไว้

ประโยชน์ของการหมุนเวียนงาน

อมรเทพ แก้วกลังกรกรม. (2549, 5). ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการหมุนเวียนงานไว้ดังนี้

1. ช่วยลดความเบื่อหน่าย ความตึงเครียดจากงานเดิม โดยได้ไปสัมผัสกับงานใหม่ที่อาจตรงตามความรู้ ความสามารถ ความชอบมากขึ้น
2. เป็นการให้โอกาสผู้ปฏิบัติงานได้แสดงความรู้ความสามารถ และศักยภาพ (Potential) ตลอดจนค้นหาความถนัด ความชำนาญ เฉพาะตัวให้เหมาะสมกับงาน อันจะเป็นการค้นพบตัวเองได้อีกทางหนึ่ง
3. เป็นการขยายขอบข่ายผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในตำแหน่งเดิมและยังไม่สามารถเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้ โดยให้ไปปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นไปพลางๆ ก่อนในช่วงเวลาที่รอการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง นอกจากนี้ การหมุนเวียนงานยังสามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคลได้โดยไม่ต้องไปใช้สถานที่ภายนอก และไม่ต้องใช้งบประมาณ เนื่องจากสามารถใช้สภาพการปฏิบัติงานจริงตามโครงสร้างองค์กรและการจัดการซึ่งมีอยู่แล้วได้ ทำให้ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายในทางการบริหาร จึงได้มีการนำวิธีการหมุนเวียนงานเข้ามาใช้กับองค์กรแต่อาจยังไม่แพร่หลายเพราะโดยมากมักจะเข้าใจว่าการหมุนเวียนงานเป็นการลงโทษบุคคลที่มีความผิด เช่น การย้ายบุคคลจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง ยิ่งถ้าเป็นการย้ายให้ไปอยู่ในส่วนที่ไม่มีส่วนชัดเจนหรือไม่มีบทบาทอำนาจหน้าที่ใดหรือย้ายไปดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบน้อยลงกว่าเดิมแล้ว ยิ่งเป็นการสนับสนุนความคิดว่าเกิดจากความผิดของบุคคลนั้น แต่ถ้าย้ายไปอยู่ในตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงขึ้นกว่าเดิมก็จะรู้สึกว่าได้รับการส่งเสริม การหมุนเวียนงานนั้นเป็นการสร้างความรู้ในงานใหม่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องศึกษางานเพิ่มเติม ฝึกการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ และสร้างภาวะผู้นำ เป็นต้น

การหมุนเวียนงานจึงเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถให้แก่บุคลากร ดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจให้ถูกต้องว่าการหมุนเวียนงานเป็นการย้ายหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรมิใช่เป็นการลงโทษ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อผลสัมฤทธิ์ของงานภายในองค์กร ตลอดจนขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานเองด้วย

ในการหมุนเวียนงานมีข้อควรคำนึงดังนี้

ประการที่ 1 ลักษณะความยากง่ายของงานที่จะหมุนเวียนให้ปฏิบัตินั้นจะต้องมีความใกล้เคียงกับงานเดิม ไม่ควรมีความแตกต่างกันมาก

ประการที่ 2 ผู้บริหารควรสร้างทัศนคติและความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ผู้ปฏิบัติงานว่าการหมุนเวียนงานมิใช่การลงโทษ หากแต่เป็นการพัฒนาให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีความรู้ความสามารถในงานอื่นนอกเหนือจากงานเดิมที่ได้ปฏิบัติมาช่วงเวลาหนึ่งแล้ว

ประการที่ 3 ควรพิจารณาความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานที่จะมอบหมายให้หมุนเวียนงานว่า มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะให้หมุนเวียนงานหรือไม่ เพื่อที่จะมิได้เป็นการสร้างความเครียดหรือแรงกดดันให้กับผู้ปฏิบัติงาน เช่น ความวิตกกังวลกับงานใหม่ ความกังวลเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

ประการที่ 4 ผู้บริหารควรให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อเป็นการประเมินผู้ปฏิบัติงานและอาจต้องให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาบางอย่างที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงแรกของการหมุนเวียนงานซึ่งผู้ปฏิบัติงานอาจยังไม่คุ้นเคยกับงานใหม่

● การหมุนเวียนงาน

ประการที่ 5 ควรมีการวิเคราะห์ประเมินผลการปฏิบัติงานภายหลังจากที่ได้มีการหมุนเวียนงานแล้ว เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยที่การประเมินอาจกำหนดเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น ในขณะที่ปฏิบัติงานเพื่อที่จะทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นเพื่อหาทางแก้ไข หรือประเมินเมื่อเสร็จสิ้นงานและนำไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ข้อดีและข้อจำกัดของการหมุนเวียนงาน

ข้อดี

การหมุนเวียนงานช่วยลดความจำเจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ เช่น แต่เดิม นางสาว ก. ทำหน้าที่อยู่ในฝ่ายนิติกรรม 1 เป็นเจ้าหน้าที่สอบสวนสิทธิ์ ต่อมาหมุนเวียนงานมาอยู่ในฝ่ายนิติกรรม 2 ทำเรื่องการจัดสรรที่ดินและอาคารชุด การหมุนเวียนงานก่อให้เกิดผลดีต่อตัวเจ้าหน้าที่ คือ เป็นการเพิ่มความสามารถในงานด้านต่างๆ ที่เป็นงานระดับเดียวกัน เมื่อมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหยุด หรือลาออก ผู้ที่เคยหมุนเวียนงานก็มาทำงานทดแทนได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ข้อจำกัด

คนที่ทำงานในตำแหน่งเชิงเทคนิค มักจะหมุนเวียนงานยากเนื่องจากหาคนอื่นมาทำงานเชิงเทคนิคนั้นไม่ได้ และตนเองก็ไม่มีทักษะในการทำงานอื่น

การหมุนเวียนงานนี้ ในข้อเท็จจริงของการปฏิบัติทำได้ยาก เพราะหัวหน้าหน่วยงานมักหวังผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถและเป็นผู้ปฏิบัติงานดี จึงไม่ยอมให้หมุนเวียนไปอยู่ในกลุ่มงาน ฝ่าย หรือหน่วยงานอื่น ยิ่งถ้าคาดว่าจะได้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่มีความสามารถมาร่วมงานด้วยแล้ว ก็จะไม่ยินยอมให้มีการหมุนเวียนงาน

การหมุนเวียนงาน ●

ภาคผนวก

แบบฟอร์มการหมุนเวียนงาน (Job Rotation)

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลของหน่วยงานปัจจุบัน

ชื่อ-นามสกุล.....ผู้หมุนเวียนงาน
ตำแหน่งปัจจุบัน.....งาน/ฝ่าย/กลุ่ม.....
สำนักงานที่ดิน/สำนัก/กอง.....
ชื่อผู้บังคับบัญชา.....ตำแหน่ง.....
วันเริ่มงาน.....วันที่สิ้นสุด.....
ความรับผิดชอบในงานปัจจุบัน.....
.....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลของหน่วยงานที่จะให้หมุนเวียนงาน

ตำแหน่งงาน.....งาน/ฝ่าย/กลุ่ม.....
สำนักงานที่ดิน/สำนัก/กอง.....
ชื่อผู้บังคับบัญชา.....ตำแหน่ง.....
ชื่อผู้สอนงาน.....ตำแหน่ง.....
วันเริ่มงาน.....วันที่สิ้นสุด.....
เหตุผลในการหมุนเวียนงาน.....
.....
ความรับผิดชอบในงานที่ต้องหมุนเวียน.....
.....
.....
ขีดความสามารถที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม.....
ผลการประเมินจากการหมุนเวียนงาน.....
ปัญหาอุปสรรค.....
.....
.....

● การหมุนเวียนงาน

(ลงชื่อ) (ผู้หมุนเวียนงาน)
(.....)
(ตำแหน่ง).....
(วันที่)/...../.....

– การรับทราบของผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลงานปัจจุบัน

(ลงชื่อ)
(.....)
(ตำแหน่ง).....
(วันที่)/...../.....

– การรับรองของผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลงานใหม่ที่มีการสับเปลี่ยน
หมุนเวียนงานว่า ข้อความที่แจ้งไว้ในแบบฟอร์มนี้ถูกต้องและเป็นความจริง
ทุกประการ

(ลงชื่อ)
(.....)
(ตำแหน่ง).....
(วันที่)/...../.....

– การรับรองของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/
ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป)

(ลงชื่อ)
(.....)
(ตำแหน่ง).....
(วันที่)/...../.....

ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์มการหมุนเวียนงาน (Job Rotation)

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลของหน่วยงานปัจจุบัน

ชื่อ-นามสกุล.....นางสาว ก.....ผู้หมุนเวียนงาน
ตำแหน่งปัจจุบัน.....นักวิชาการที่ดินชำนาญการ.....งาน/ฝ่าย/กลุ่ม.....นิติกรรม 1.....
สำนักงานที่ดิน/สำนัก/กอง.....จังหวัดแพร่.....
ชื่อผู้บังคับบัญชา.....นาย ข.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ
วันเริ่มงาน.....1 เมษายน 2553.....วันที่สิ้นสุด.....30 กันยายน 2554
ความรับผิดชอบในงานปัจจุบัน.....การจัดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทขาย ให้
จำนอง ขายฝาก โฉนดโอน ประเมินราคา ค่าขอ เบ็ดเตล็ด.....

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลของหน่วยงานที่จะให้หมุนเวียนงาน

ตำแหน่งงาน.....นักวิชาการที่ดินชำนาญการ.....งาน/ฝ่าย/กลุ่ม.....นิติกรรม 2.....
ชื่อผู้บังคับบัญชา.....นาย ค.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ
ชื่อผู้สอนงาน.....นาง จ.....ตำแหน่ง.....นักวิชาการที่ดินชำนาญการ.....
วันเริ่มงาน.....1 ตุลาคม 2554.....วันที่สิ้นสุด.....31 มกราคม 2555
เหตุผลในการหมุนเวียนงาน.....เจ้าหน้าที่ในงานนิติกรรม 2 ได้ย้ายไปและข้าราชการใหม่
ที่จะมาแทนก็ลาคลอด ประกอบกับปริมาณงานในงานนิติกรรม 2 มีมาก จึงจำเป็นต้อง
ให้เจ้าหน้าที่ในงานนิติกรรม 1 หมุนเวียนมาทำงานในงานนิติกรรม 2 อย่างเร่งด่วน.....
ความรับผิดชอบในงานที่ต้องหมุนเวียนงาน.....การพิจารณาดำเนินการออกเอกสารสิทธิ
ในที่ดิน การจัดสรรที่ดิน และอาคารชุด.....
ขีดความสามารถที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม.....พ.ร.บ.การจัดสรรที่ดินและอาคารชุด.....
ผลการประเมินจากการหมุนเวียนงาน.....ได้ประสบการณ์เพิ่มเติม มีความรู้ทักษะ.....
ในการปฏิบัติงานมากขึ้น สามารถตอบข้อซักถามของประชาชนได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน.....
ปัญหาอุปสรรค.....เวลาในการหมุนเวียนงานน้อย งานที่ได้หมุนเวียนต้องใช้เวลาศึกษา
ระเบียบและข้อกฎหมายอย่างละเอียด.....

● การหมุนเวียนงาน

(ลงชื่อ)นางสาว ก. (ผู้หมุนเวียนงาน)

(.....)

(ตำแหน่ง).....

(วันที่)/...../.....

– การรับทราบของผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลงานปัจจุบัน

(ลงชื่อ)นาย ข.

(.....)

(ตำแหน่ง).....

(วันที่)/...../.....

– การรับรองของผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลงานใหม่ที่มีการสับเปลี่ยน
หมุนเวียนงานว่า ข้อความที่แจ้งไว้ในแบบฟอร์มนี้ถูกต้องและเป็นความจริง
ทุกประการ

(ลงชื่อ)นาย ค.

(.....)

(ตำแหน่ง).....

(วันที่)/...../.....

– การรับรองของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/
ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป)

(ลงชื่อ)
(.....)

(.....)

(ตำแหน่ง).....

(วันที่)/...../.....

เอกสารอ้างอิง

จิราพรรณ อินทศิริพงษ์. (2553). การหมุนเวียนงาน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.km.kmutnb.ac.th/post_detail.php?no=cfWb6YML0224074202 (วันที่ค้นข้อมูล : 23 เมษายน 2555).

ธนิกา จัตรกุล ณ อยุธยา. (2552). **หนึ่งในเครื่องมือการพัฒนาศักยภาพบุคลากร**. ม.ป.ท.

วิจารณ์ พานิช. (2549). การหมุนเวียนงาน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/39725?> (วันที่ค้นข้อมูล : 23 เมษายน 2555).

อุรารัตน์ แก้วดวงงาม. (2553). **วิธีในการพัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรสามารถพัฒนาได้ 9 วิธี**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://urarat.blogspot.com/2010/11/9.html> (วันที่ค้นข้อมูล : 23 เมษายน 2555).

อมรเทพ แก้วกลังกร. (2549). **การพัฒนาบุคคล**. ม.ป.ท.

- การหมุนเวียนงาน

คณะผู้จัดทำ

● ที่ปรึกษา

- | | |
|----------------------------|---|
| ๑. นายชัยยศ เหลืองภัทรเชวง | ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม |
| ๒. นายพินัย คงคาเขตร | นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานวางแผนและพัฒนา
การฝึกอบรม กองฝึกอบรม |

● คณะผู้จัดทำ

- | | |
|----------------------------|---|
| ๑. นางสาวพรอุษา ประทุม | นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
หัวหน้างานเอกสารวิชาการ
และพัฒนการเรียนรู้ กองฝึกอบรม |
| ๒. นายวินัย ผจญศิลป์ | นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กองฝึกอบรม |
| ๓. นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์ | นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กองฝึกอบรม |
| ๔. นายชัยอนันต์ ศิริรักษ์ | นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กองฝึกอบรม |
| ๕. นายภาณุพันธ์ กิ่งทอง | นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กองฝึกอบรม |
| ๖. นางสาวประภาพร จินาวัลย์ | นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
กองฝึกอบรม |

● ผู้ออกแบบ / ฝ่ายศิลป์

- | | |
|---|----------------------|
| ๑. นางสาวกมลพร ทักษิณาสถาพร | นายช่างพิมพ์ชำนาญงาน |
| ๒. นายนันทิ มีฤกษ์ | นายช่างพิมพ์ชำนาญงาน |
| กลุ่มงานออกแบบและสร้างสื่อสิ่งพิมพ์ กองการพิมพ์ | |

อภินันทนาการจากกองการพิมพ์

พิมพ์ที่ กองการพิมพ์ กรมที่ดิน จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม พ.ศ. ๒๕๕๕